

**'Creatief ondernemer Suzanne van Duijn
toont hoe je van de wereld je werkplek maakt.'**

- Columbus Travel

Suzanne van Duijn

**Werken en reizen
als digital nomad**

Suzanne van Duijn

**WORK
HARD
TRAVEL
HARDER**

**Werken en reizen als
digital nomad**

KOSM•S

Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

INHOUD

- 7 VOORWOORD
- 9 NOOT VOOR DE PESSIMIST
- 11 NOOT VOOR DE OPTIMIST
- 13 MIJN VERHAAL IN EEN NOTENDOP
- 17 **THE DIGITAL NOMAD FAMILY**
DIANA ZWERINK
- 23 WAT IS EEN DIGITAL NOMAD?
- 31 ZOVEEL MENSEN, ZOVEEL WENSEN
- 33 **DESTINATION GUIDE: CANGGU BALI**
- 37 **HET ONVERWACHTE BEROEP**
MR. SHARON DE ROOIJ
- 43 STARTEN ALS DIGITAL NOMAD
- 53 OFF THE BEATEN PATH
- 57 **DESTINATION GUIDE: KAAPSTAD**
- 61 **DE DUURZAME NOMADS**
DAISY SCHOLTE EN PATRICK BOONE
- 67 DIGITAL NOMAD IN DE PRAKTIJK
- 79 WERKEN ALS DIGITAL NOMAD
IS NET HET ECHTE LEVEN
- 83 **DESTINATION GUIDE: BANSKO**
- 87 **DE DIGITAL NOMAD VAN HET EERSTE UUR**
ESTHER JACOBS
- 93 MONEY, MONEY, MONEY
(EN MEER SERIOUS BUSINESS)

- 107 PARKINSON'S LAW: DE VIJFURIGE WERKDAG
- 122 **DESTINATION GUIDE: CHIANG MAI**
- 115 **DE DIGITAL NOMAD WERKGEVERS**
JOOST CORNELISSEN EN MICHIEL WILLEKENS
- 121 OMGAAN MET ANDEREN
- 129 EN DAN BEN JE EINDELIJK VRIJ OM TE GAAN,
HEB JE EEN VRIEND IN LOONDIENST...
- 133 **DESTINATION GUIDE: MEDELLÍN**
- 137 **DE SCHRIJVENDE SOLOREIZIGER**
JANTIEN KLEIN IKINK
- 143 MUST-NEED: KLANTEN EN OPDRACHTGEVERS
- 155 VAN UURTJE-FACTUURTJE NAAR ONDERNEMER
MET PASSIEF INKOMEN
- 159 **DESTINATION GUIDE: BARCELONA**
- 163 **THE KING OF DIGITAL NOMADS**
JOHANNES VOELKNER
- 169 STAPPENPLAN VOOR JOU
- 173 DIGITAL NOMAD CHECKLIST
- 177 **DESTINATION GUIDE: NIEUW-ZEELAND**
- 181 DANKWOORD
- 183 FOTOVERANTWOORDING

VOORWOORD

Leren hoe je meer vrijheid krijgt en meer kunt reizen door locatie-onafhankelijk werk? Hoe je geld kunt verdienen vanuit het buitenland?

In dit boek vertel ik je alles over werken en reizen als digital nomad, welke beroepen hiervoor geschikt zijn en hoe ook jij digital nomad kunt worden. Ik deel persoonlijke tips en tricks voor in de praktijk en mijn beste *learnings* (en *fuck-ups*) so far. Ook laat ik je zien hoe je de digital nomad lifestyle financieel volhoudt, hoe je werkplekken vindt, hoe je omgaat met andere digital nomads, opdrachtgevers en mensen thuis, wat je met je huis, partner, hond of kind doet, en nog veel meer.

Dit boek is geschikt voor iedereen die droomt van meer vrijheid in zijn of haar werk en leven in het algemeen. Lijkt het jou super om te werken vanuit het buitenland, maar weet je niet goed waar je moet beginnen? Dan is dit boek voor jou!

NAAM Suzanne van Duijn **GEBORTEJAAR** 1988 **REISGEZELSCHAP** liefst met mijn vriend **DIGITAL NOMAD SINDS** 2016 **BEROEP** businesscoach, podcaster en auteur **GEMIDDELD MAANDINKOMEN** € 7500

HUIDIGE VERBLIJFPLAATS Utrecht

FAVO DIGITAL NOMADBESTEMMING Bali

Begin 2016 zegde ik mijn baan op en begon als fulltime freelancer. En dat niet alleen: ik kocht meteen een ticket naar Thailand en Nieuw-Zeeland, en werkte zes weken vanuit het buitenland. Dat beviel super!

Sindsdien heb ik onder andere vanuit Frankrijk, Indonesië, Costa Rica, Nicaragua, Panama, Los Angeles, Barcelona en Australië gewerkt en hebben mijn freelanceklussen plaatsgemaakt voor mijn eigen bedrijf Vrije Meid. Met mijn gelijknamige podcast, inmiddels twee boeken en coachingtrajecten help ik ondernemers naar meer vrijheid. Dit boek bevat al mijn kennis van en ervaringen met reizend ondernemen van de afgelopen jaren als parttime digital nomad.

Na het lezen van dit boek voel je je niet langer gevangen in je kantoorbaan, zijn de standaard 25 vakantiedagen verleden tijd. En kun je reizen wanneer je wilt doordat je zelf bepaalt waar je werkt en krijg je daar nog (genoeg) voor betaald ook.

Ik wens je heel veel plezier en succes met deze mooie stap in je leven. Heb je vragen? Laat het me vooral weten! Stuur me een berichtje via Instagram @vrijemeid. Ik geef iedereen antwoord!

Vrije groet,
Suzanne

VERANTWOORDING

De interviews in dit boek dateren uit 2019 en 2020. De gegevens in de informatieblokken bij de interviews kunnen inmiddels gedateerd zijn.

NOOT VOOR DE PESSIMIST

Denk jij: digital nomad? Dat kan toch helemaal niet! Werken op reis? Yeah, right! Dat is alleen weggelegd voor verwendde millennials of reisbloggers die betaald krijgen om foto's te posten van hun vakantie.

THINK TWICE!

De afgelopen jaren kreeg ik veel van dit soort reacties wanneer ik vertelde dat ik regelmatig vanuit het buitenland werk. Sommige mensen lijken niet te willen geloven dat er zoiets moois bestaat als locatie-onafhankelijk werken.

Zelf geloofde ik het ook amper toen ik in 2015 voor het eerst las over digital nomads. Maar gelukkig waren er ook mensen die mij hebben doen inzien dat werken vanuit het buitenland geen hoax is (dank je wel, André Gussekloo en Timothy Ferriss). Die mij ervan hebben overtuigd stappen te zetten en geen beren op de weg (meer) te zien. Die ervoor hebben gezorgd dat ik nu een leven leid waarvan ik in 2015 niet eens durfde te dromen (cliché, maar waar).

Ik hoop dat dit boek je ervan kan overtuigen dat het echt mogelijk is: zelf bepalen waar je werkt, dankzij een laptop en internetverbinding, en daardoor kunnen reizen wanneer jij dat wilt. En ondertussen ook nog genoeg geld verdienen natuurlijk. Digital nomad zijn is iets anders dan backpacken of eindelijk vakantie vieren. Er moet ook brood op de plank komen. Hoe betaal je die tripjes anders?

MIJN VERHAAL IN EEN NOTENDOP

Tot januari 2016 werkte ik in loondienst en gebruikte ik elke vrije dag die ik had om te reizen. Omdat ik snakke naar vrijheid en reizen meer wilde integreren in mijn dagelijks leven, begon ik op 1 februari 2016 voor mezelf. Als freelance pr-adviseur en reisblogger heb ik onder andere gewerkt vanuit Thailand, Nieuw-Zeeland, Frankrijk, Indonesië, Costa Rica, Nicaragua, Panama, Los Angeles, Barcelona en Australië. Inmiddels freelance ik niet meer, maar heb ik van vrijheid mijn bedrijf gemaakt. Met mijn podcasts, boeken, events en coaching help ik ondernemers om meer vrijheid te ervaren in de vorm van geld, tijd en plezier. Ik reis gemiddeld vier maanden per jaar. Het beste van twee werelden, als je het mij vraagt: veel reizen, maar ook ‘gewoon’ een (t)huis in Nederland.

Klinkt als een droomleven, toch? Ik heb er hard voor gewerkt. Hoe graag ik iedereen ook vertel dat het echt geen rocket science is, je moet er natuurlijk wel wat voor doen om dit vrije leven te leiden.

Een paar jaar geleden zag mijn leven er nog compleet anders uit. Afgestudeerd als meester in de rechten begon ik in 2012 aan mijn carrière als jurist. Ik had hier echter mijn twijfels bij, want al van kinds af aan schreef ik graag. Maar mijn carrière als jurist ‘opgeven’ vond ik een eng idee. Ik zou wel gek zijn!?. Toch maakte ik in 2013 een carrière-switch en werd redacteur bij een modevakblad. Ik had hier geen opleiding voor gevolgd, maar bemachtigde de baan door mijn ervaring

als schrijver en blogger, die ik had opgedaan naast mijn studie en werk als jurist.

Mijn nieuwe baan was fantastisch, maar het bleef een baan. Elke dag met het openbaar vervoer naar die treurige plek tussen vier muren om mijn werk te doen, terwijl ik droomde van de volgende lange reis...

Nadat ik een jaar lang heus tof werk had gedaan als redacteur, besloot ik dan ook mijn baan weer op te zeggen. Ik ging op reis. Vijf maanden lang reisde ik door Australië en Nieuw-Zeeland. Eenmaal terug in Nederland wist ik dat ik mijn schrijfskills en kennis van online media voortaan wilde inzetten voor bedrijven, en wel als pr-adviseur. Ook dit keer werd ik aangenomen zonder de 'juiste' opleiding, puur op basis van mijn ervaring en motivatie. Ondertussen was ik ook gaan freelancen als blogger en socialmediaredacteur. Gelukkig maar, want dit bleek het golden ticket naar mijn droomleven...

*'I wanted to create a life
I don't need vacation from.'*

Het was eind 2015 toen ik bedacht dat ik het toch anders wilde. *I wanted to create a life I don't need vacation from.* Mijn contract zou aflopen per 1 januari 2016 en dat leek mij een goede aanleiding om het vanaf die datum fulltime te gaan proberen als freelancer.

Vanaf dat moment ben ik hard op zoek gegaan naar meer klussen, en met succes. In januari 2016 had ik al vier opdrachtgevers, waarvan drie doorlopend. Dat gaf veel zekerheid, althans genoeg voor mij om zes weken naar Thailand en Nieuw-Zeeland gaan. *The dream was real!* Ik was digital nomad!

De droom werd wreed verstoord toen ik mijn laptop openklapte aan het zwembad. Het was nog knap lastig om me te concentreren en ik deed twee keer zo lang over mijn werk, niet in de laatste plaats doordat de wifi een stuk trager was dan in Nederland. Dit werkte totaal niet efficiënt. En vakantie vieren was er ook niet bij.

Al tijdens mijn eerste week als digital nomad kwam ik erachter dat ik duidelijk onderscheid moest maken tussen werken en vakantie. Ja, ik was in Thailand, maar er moest ook gewoon gewerkt worden. Sindsdien deel ik tijdens een reis mijn dag in blokken in. Meestal werk ik eerst gefocust een paar uur, om aan het eind van de dag nog even 'vakantie te vieren'. En ik werk graag vier dagen achter elkaar zodat ik drie dagen weekend kan houden (ongeacht de dagen van de week trouwens).

De afgelopen jaren heb ik niet alleen geleerd hoe je goed kunt werken vanuit het buitenland, maar ook hoe je een succesvolle onderneming opbouwt, je kosten laag houdt en genoeg verdient. Al deze lessen deel ik graag met je in dit boek, dat ik heel graag zelf had willen lezen toen ik in februari 2016 begon. Of misschien al wel meteen na mijn afstuderen...

Vrije groet,
Suzanne,
@vrijemeid

**'Ik heb de vrijheid gecreëerd om
mijn leven te leiden zoals ik dat wil.
Dat is toch fantastisch?'**

CANGGU BALI

INDONESIË

Door *Suzanne van Duijn*

Canggu is zo ongeveer de hoofdstad in de wereld van digital nomads. Dit is de plek die loonslaven inspireert om ook voor een vrij bestaan te kiezen. Surfen, rijstvelden en smoothie bowls: Canggu's got it all!

Even serieus. Ik vind Canggu dus echt een paradijs. Ja, het is er druk. Ja, het is cliché. Maar hallo, niet zonder reden! In Canggu huur je een studio met zwembad voor de deur voor € 500 per maand (tip: kijk in de wijk Pererenan). Het is er altijd 30 graden, gezond en lekker eten was nog nooit zo makkelijk, en je vindt hier talloze goede werkplekken en koffietenten. What's not to like?

Mijn favoriete spots in Canggu:

■ WIJK: PERERENAN

De wijk Pererenan is dus echt het nieuwe Bos en Lommer. Een paar jaar geleden was hier waarschijnlijk nog niets, maar nu schieten de hippe plekjes als paddenstoelen uit de grond. Front Cafe, bijvoorbeeld. Of Human Bean. Of Pescado. Voordeel is dat het in Pererenan nog niet zo druk is, je er nog niet de hoofdprijs betaalt en je alsnog zo in downtown Canggu bent. Wij verbleven bij Jubilee Homestay (via Airbnb).

■ COWORKING SPACE: OUTPOST

Het was een close call met Tropical Nomads, maar Outpost is wel écht een *digital nomad dream come true!* Of je nu onder de blauwe hemel

met de voetjes in het zwembad wilt werken, of een rustige ruimte nodig hebt met airco – het kan allemaal bij Outpost. Even bellen doe je in een *private video call booth*. Pauze nodig? Haal lekker koffie in het café. Mocht je zo'n fan zijn dat je Outpost niet meer wilt verlaten, dan kun je er zelfs een kamer boeken. Ze bieden namelijk ook een *coliving* aan.

■ STRANDTENT: LA BRISA

Eveneens een begrip in Canggu: La Brisa. Van yoga en een avo toast tot dansen met een bintang op dikke beats. Je kunt de hele dag bij La Brisa terecht. Het uitzicht op de golven (en hotte surfdudes en surfbabes) maakt het he-le-maal compleet

■ ONTBIJT: RISE & SHINE

Echt mijn favoriete tentje in Canggu! Het eten is goddelijk, het personeel lief en je kunt er lekker buiten zitten met het zonnetje op je gezicht terwijl de rest van Bali rustig op gang komt. Maar het allerbest is toch wel de shake met fruit en koffie. Ik ben zo iemand die altijd koffie en een sapje wil, maar bij Rise & Shine krijg je het gewoon 2-in-1.

Klinkt misschien vies, maar een shake van banaan, kokosmelk, cacao en espresso is gewoon *to die for!*

■ WARUNG: YESS WARUNG

Een warung is een typisch Indonesisch restaurantje waar je veelal vanaf een buffet geniet van Indonesische specialiteiten. Bij Yess Warung kun je aanwijzen wat je wilt. De locals scheppen het dan voor je op een bord met bananenblad. Een must-try als je in Canggu bent. En vaak nog een voordeligere optie ook!

■ LUNCH: ZIN CAFE

Dit is een heerlijke plek waar je de hele dag terecht kunt, hoewel je tijdens de lunch waarschijnlijk het vaakst van de partij bent. ZIN is een hip maar niet schreeuwerig café met een hemels dakterras waar je goed kunt eten en eveneens van harte welkom bent om te werken. En nog gratis ook! Tja, Hollander of niet, toch? Menig digital nomad heeft hier al eens een mailtje verstuurd of gezoomd met een jaloersmakende achtergrond.

ANDERE FAVORIETEN

Milu By Nook / i AM VEGAN BABE
Warung Kezia The Shady Shack / Crate Cafe

'I wanted to create a life I don't need vacation from.'

Werken op de mooiste plekken op aarde, waar en wanneer je maar wilt. Dat klinkt haast te mooi om waar te zijn en toch kan het heel goed.

In *Work hard, travel harder* laat Suzanne van Duijn met praktische tips, ervaringsverhalen en inspirerende interviews zien hoe te leven als digital nomad. Leer valkuilen te vermijden, eenzaamheid en reismoeheid de baas te blijven, klanten binnen te halen vanuit het buitenland en lees hoe je geschikte bestemmingen, werkplekken en gelijkgestemden kunt vinden. Laat je inspireren en kies voor een mooie combinatie van werken en reizen.

Suzanne van Duijn (1988) voelde zich gevangen in haar werk. Na drie banen en twee carrièreswitches begon ze in 2016 voor zichzelf. Als pr-adviseur en blogger werkte Suzanne regelmatig vanuit het buitenland, van LA en Costa Rica tot Bali en Nieuw-Zeeland. Begin 2022 verkocht ze haar pr-bureau en ging Suzanne volledig verder als podcast host en businesscoach. Ze helpt nu andere ondernemers om meer te verdienen in minder tijd. Suzanne schreef bovendien een tweede boek: *De route naar 100.000 euro per jaar*.

9 789043 932646

www.kosmosuitgevers.nl

**KOS
M•S**

NUR 450
Kosmos Uitgevers,
Utrecht/Antwerpen